

Charita

Časopis Slovenskej katolíckej charity

SLUŽBA

ČÍSLO 1 // ROČNÍK XXVII. // APRÍL 2019

8

10

12

14

18

22

4 AKTUALITY

7 ZAPOJTE SA

8 PROJEKT POTRAVINOVÁ POMOC

10 SLUŽBA KOMPENZAČNÉ POMÔCKY

12 PROJEKT ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCA

14 PROJEKT ADOPCIA NA DIAĽKU®

16 SLUŽBA HOSPICOVÁ STAROSTLIVOSŤ

17 SPOLOČNÁ PÚŤ SVÄTOJAKUBSKÁ PÚŤ

18 PROJEKT STOP OBCHODOVANIU S ĽUĎMI

20 PROJEKT MIND

21 PROJEKT HUMANITÁRNA POMOC

22 SLUŽBA FARSKÁ CHARITA

23 CHARITNÁ VÝZVA NÁRODNÝ TÝŽDEŇ CHARITY

Adresár SKCH

Sekretariát Slovenskej katolíckej charity

Adresa: Kapitulská 18,
814 15 Bratislava
Tel.: 02-5443 1506, 5443 2503
E-mail: sekretariat@charita.sk
www.charita.sk
IBAN SK37 0900 0000 0001 7687 5345
Slovenská sporiteľňa

Bratislavská arcidiecézna charita

Adresa: Krasinského 6,
821 04 Bratislava
Tel.: 02-442 50 374
E-mail: charitaba@charitaba.sk
www.charitaba.sk
IBAN SK92 3100 0000 0040 1007 8918
Sberbank

Diecézna charita Banská Bystrica

Adresa: Tibora Andrašovana 44,
974 01 Banská Bystrica
Tel.: 048-472 0272, Fax.: 048-472 0271
E-mail: charitabb@charitabb.sk
www.charitabb.sk
IBAN SK23 0200 0000 0007 3684 1312, VÚB

Diecézna charita Rožňava

Adresa: Kósu-Schoppera 141/22,
048 01 Rožňava
Tel.: 058-7326415
E-mail: dchrv.sekretariat@gmail.com
www.charitaroznavas.sk
IBAN SK92 0200 0000 0000 1813 7582, VÚB

Spišská katolícka charita

Adresa: Jesenského 5,
052 01 Spišská Nová Ves
Tel.: 053-4424 500, Fax: 053-4424 500
E-mail: caritas@caritas.sk
www.caritas.sk
IBAN SK28 0200 0000 0000 2963 4592, VÚB

Trnavská arcidiecézna charita

Adresa: Hlavná 43, 917 01 Trnava
Tel.: 033-5511 396, Fax: 033-5511 397
E-mail: sekretariat@charitatt.sk
www.charitatt.sk
IBAN SK71 7500 0000 0040 0829 7855, ČSOB

Arcidiecézna charita Košice

Adresa: Bočná 2, 040 01 Košice
Tel.: 055-6255 317,
Fax: 055-6255 328
E-mail: adch-ke@charita-ke.sk
www.charita-ke.sk
IBAN SK52 7500 0000 0005 1302 6193, ČSOB

Gréckokatolícka charita Prešov

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Tel.: 051-7723 970,
Fax: 051-7723 970
E-mail: gkcharita@gkcharita-po.sk
www.gkcharita-po.sk
IBAN SK18 7500 0000 0040 0842 5976, ČSOB

Gréckokatolícka

eparchiálna charita Košice

Adresa: Dominikánske nám. 13,
040 01 Košice
Tel.: 055-6259 454
E-mail: eparchialncharitakosice@gmail.com
charita.grkatke.sk
IBAN SK77 3100 0000 0043 5022 8409
Ľudová banka

Diecézna charita Žilina

Adresa: Predmestská 12, 010 01 Žilina
Tel., fax: 041-723 1234,
E-mail: charitaza@gmail.com
www.charitaza.sk
IBAN SK31 0900 0000 0004 2470 2305
Slovenská sporiteľňa

Diecézna charita Nitra

Adresa: Samova 4, 950 50 Nitra
Tel.: 037-7721 792, Fax: 037-772 1798
E-mail: sekretariat@charitanitra.sk
www.charitanitra.sk
IBAN SK42 0200 0000 0006 9194 3162, VÚB

Slovenská katolícka charita (SKCH) poskytuje charitatívne, sociálne, zdravotnícke a výchovno-vzdelávacie služby ľuďom v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, vierovyznanie a politické zmýšľanie.

Pre viac informácií: info@charita.sk, www.charita.sk

Láska je trpezlivá, láska je dobrotivá, nezávidí, nevypína sa, nevystatuje sa, nie je nehanebná, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nemyslí na zlé, neteší sa z nepravosti, ale raduje sa z pravdy. Všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží.

S láskou sme pre Vás pripravili prvé, tohtoročné číslo nášho časopisu Charita, ktoré je venované nielen projektom v jednotlivých arcidiecézných a diecéznych charitách na Slovensku, ale aj v zahraničí. Žiadny z projektov by však nefungoval, ak by ho neviedli ľudia, ktorí ho robia s láskou a venujú mu svoj čas. A práve im, sme ho venovali – našim zamestnancom, ktorí rozdávali balíčky v rámci potravinovej pomoci, dobrovoľníkom pomáhajúcim v Afrike a v Iraku, ale aj Vám – našim darcom a podporovateľom.

Vďaka Vašej podpore môžeme v rámci projektu Adopcia na diaľku® pomôcť 3670 deťom viesť plnohodnotný život a sedemročnému Dhanushovi vieme zabezpečiť liečbu, stravu a dopraviť ho do školy. Ak ste po úraze, viete sa obrátiť na svoju charitu v rámci možnosti zapožičania zdravotníckych pomôcok. O niekoľko týždňov zároveň zahajujeme kampaň Školské pomôcky, do ktorej sa môžete zapojiť aj Vy; či už sa rozhodnete stať dobrovoľníkom alebo ju finančne podporiť.

Z celého srdca Vám prajeme, aby ste lásku nielen prijímali, ale ju aj rozdávali – Vaším blízkym, priateľom, komunite a farnosti, v ktorej žijete.

Monika Molnárová
manažérka pre komunikáciu a PR

Hlavní partneri:

Mediálni partneri:

Partneri:

VYDÁVA: Sekretariát Slovenskej katolíckej charity; IČO 00179132; ADRESA REDAKCIE: Kapitulská 18, 814 15 Bratislava, tel. 02/5443 1506, e-mail: sekretariat@charita.sk; SPOLUPRACOVALI: Monika Molnárová, Ján Košta, Mária Hvozdičková, Miroslava Knapíková, Zuzana Bencová, Katarína Marinová, Barbora Vajlová; OBÁLKA: Mária Hvozdičková; FOTO: archív: SKCH, ADCH a DCH, Anton Frič; GRAFICKÁ ÚPRAVA: Ivan Duda; JAZYKOVÁ KOREKTÚRA: Marta Glossová; VÝROBA: ULTRA PRINT, s.r.o.; REGISTRÁCIA MK SR EV 3635/09, ISSN 1338-1504.

Časopis je nepredajný, vychádza trikrát do roka vďaka darcom Slovenskej katolíckej charity.

Jeho vydávanie môžete podporiť dobrovoľným príspevkom na číslo účtu: SK37 0900 0000 0001 7687 5345, v. s. 140.

Zvyšujeme kvality poskytovaných sociálnych služieb. V Dome Charitas svätej Rodiny Jánovce – Čenčice a v Dome Charitas sv. Jána Almužníka v Novej Ľubovni sa v mesiacoch november 2018 až marec 2019 realizoval projekt *Zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb a kvality života prijímateľov sociálnych služieb v zariadení*. Projekt je podporený z rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja. V zariadení v Čenčiciach sa realizovala inštalácia zvislej zdvíhacej plošiny a v zariadení v Novej Ľubovni záhradný altánok. Obidve zariadenia sa vo svojej činnosti venujú ľuďom so zdravotným postihnutím.

Medzinárodný deň modlitieb a povedomia o obchodovaní s ľuďmi slávil veriaci na celom svete **8. februára 2019**, v deň liturgickej spomienky na svätú Jozefínu Bakhitu, rehoľníčku a bývalú otrokyňu zo Sudánu. Celosvetovú iniciatívu začiatkom februára rozširuje u nás aj SKCH, najmä projektový tím STOP obchodovaniu s ľuďmi. Prípravou materiálov, modlitbou, reflexiou aj osvetou sa snaží poukázať na to, že zotročovaní a obchodovaní sú aj Slováci. Tešíme sa, že záujem vo farnostiach, spoločenstvách či rehoľiach rastie, zapojil sa napríklad aj Slovenský skauting: „*Páčili sa mi modlitby za konkrétnych ľudí a ich pravdivé príbehy. Bolo silné, že my, cudzí, sme sa modlili za osobné životy.*“ (Adka z Univerzitného pastoračného centra v Trenčíne). Veriaci iniciovali spoločné modlitby a zamyslenia za vykorisťované slovenské ženy, mužov a deti napríklad v Trnave, Žiline, Zákamennom, Čiernom Balogu, Čímhovej, Prešove či Humennom.

Na Kysuciach širíme myšlienku farských charít. Minulý rok sa pracovníkom Diecéznej charity Žilina podarilo stretnúť s veriacimi až v 5 dekanátoch. Od začiatku roka 2019 navštívili v rámci svojej prezentačnej šnúry po jednotlivých dekanátoch dve farnosti, Nesluša a Rakovú. 20. februára 2019 vo farnosti Nesluša predstavila DCHZA služby, aktivity a formy pomoci núdnym, do ktorých sa môžu veriaci ako dobrovoľníci zapojiť. Jednou z možností je aj služba farskej charity. Po prezentácii pracovníci žilinskej Charity spoločne s niekoľkými desiatkami veriacich slávil svätú omšu vo farskom kostole sv. Jána Nepomuckého. V podobnom duchu sa nieslo aj stretnutie v Rakovej 20. marca 2019, ktoré začalo slávením Eucharistie. Súčasťou programu bolo aj uctievanie si relikvií sv. Alžbety Uhorskej – patrónky charity a svedectvá dobrovoľníkov už existujúcich farských charít. Diecézna charita Žilina ďakuje obom kysuckým farárom za pozvanie a verí, že záujem a nadšenie prítomných sa čoskoro prenesie aj do založenia miestnej farskej charity.

Stretli sa zástupcovia 11 európskych charít. Migrácia, prepojenie, rozvoj. Z týchto slov je zložená skratka projektu MIND, ktorého realizátori sa stretli v dňoch 18. – 21. februára 2019 v slovinskej Ľublani. Zástupcovia Charít z Nemecka, Belgicka, Bulharska, Česka, Talianska, Portugalska, Švédska, Slovenska a Holandska sa stretli u svojich partnerov zo Slovinska, aby pod vedením Caritas Austria a Caritas Europa prediskutovali stav riešenia projektu. Zdieľali svoje skúsenosti a poznatky týkajúce sa advokačnej časti projektu i jeho kampaňových aktivít. Stretnutia v Ľublani sa zúčastnili aj zástupcovia Slovenskej katolíckej charity Miroslav Janák a Katarína Marinová, zapojení do projektu MIND, aby sa aj na Slovensku hovorilo o témach migrácie, utečenectva a rozvoja racionálne, odborne a eticky. Medzinárodné stretnutie sa začalo i skončilo prezentovaním víťazného videa práve zo slovenskej súťaže, v ktorom autor Matej Kováč predstavil príbeh afganského utečenca Abdula. Jeho príbeh, ale i viac informácií o projekte MIND môžete nájsť na stránke www.cojedodomov.sk. Projekt MIND je financovaný Európskou úniou.

Pôstna krabička pre Afriku opäť pomáha chudobným a chorým deťom v Ugande aj Rwande. Oblíbenú celonárodnú zbierku spustila SKCH už po ôsmom raz na Popolcovú stredu 6. marca 2019. Okrem klasickej zelenej papierovej krabičky, ktoré Charita roz distribuovala spolu 40 000 farnostiam po celom Slovensku, je novinkou **mobilná aplikácia Pôstna krabička**. „Aplikáciu Pôstna krabička pre Afriku sme spustili v pondelok 11. marca. Ľudia si môžu stiahnuť na Google Play. Veľmi sa tešíme, že aplikáciu si ľudia sťahujú a spoznávajú tak omnoho viac zo života detí či už v Ugande alebo v Rwande,“ hovorí Ján Košta z oddelenia komunikácie a PR SKCH.

Ikonický červený dvojpodlažný autobus na košickom Hlavnom námestí? Nič nie je nemožné. Na vlastné oči sa o tom 13. marca 2019 presvedčili okoloidúci, ktorí boli svedkami podujatia na **zvyšovanie povedomia o obchodovaní s ľuďmi**. Akciu realizovalo Britské veľvyslanectvo na Slovensku spolu s Odborom prevencie kriminality Kancelárie ministra vnútra SR, National Crime Agency, Gangmasters and Labour Abuse Authority, Mestom Košice a Slovenskou katolíckou charitou, ktorá obetiam pomáha k návratu do normálneho života. Naši pracovníci z projektu STOP obchodovaniu s ľuďmi v ten deň v Košiciach prednášali aj na Seminári o problematike obchodovania s ľuďmi.

V 8. ročníku projektu **Pomôžme deťom dm drogerie markt spolu s SKCH podporila 142 rodín v krízovej situácii.** Každá mamička tak získala ročnú zásobu plienok v podobe 32 ks poukazov na odber plienok značky babylove, pričom jeden poukaz prináleží jednému ľubovoľnému baleniu plienok podľa voľby rodiny. Túto pomoc symbolicky prevzal generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity Erich Hulman: „*Veľmi sa teším z našej pokračujúcej spolupráce so spoločnosťou dm drogerie markt v projekte plienkovej pomoci Pomôžme deťom. Pre zapojené rodiny v ťažkých životných situáciách je konkrétna materiálna pomoc a pravidelné stretnutia so sociálnymi pracovníkmi i pracovníkmi predajní cestou k lepšiemu životu.*“

Zabezpečenie pitnej vody v obci Bozan v Iraku. Projekt vybudovania štyroch studní v obci Bozan reaguje na akútnu potrebu zabezpečiť pitnú vodu pre 1 980 rodín pôvodných obyvateľov obce, ako aj približne 400 rodín vnútorne vysídlených osôb, ktoré do obce prišli z oblasti Sindžár (angl. Sinjar) z dôvodu ozbrojeného konfliktu, ktorý vypukol v roku 2014. Vďaka grantu od SlovakAid a lokálnemu partnerovi Shingala Azad realizuje SKCH výstavbu studní, ktoré zabezpečia pitnú vodu pre približne 10 000 obyvateľov v spomínanej obci. To ako výstavba postupuje môžete sledovať na našej facebookovej stránke Caritas Slovakia – Slovenská katolícka charita.

Bratislavská arcidiecézna charita v spolupráci s veľkoobchodom potravin Metro zorganizovala potravinovú zbierku. Od 4. – 5. apríla 2019 darovali zákazníci v pobočke Metra v Ivanke pri Dunaji potraviny a hygienické potreby v hodnote 1 262,12 eur bez DPH a Metro pridalo 20%, čo predstavuje celkovú sumu 1 514,54 eur bez DPH. Spolu ide o viac ako 1 214 kg tovaru. BACH nimi obdaruje ľudí v núdzi práve z okolia, z Ivanky pri Dunaji a Bratislavy. „Táto aktivita sa koná druhýkrát. S Bratislavskou arcidiecéznou charitou a Potravinovou bankou Slovenska spolupracujeme niekoľko rokov – posúvame im naše trvanlivé potraviny –, no touto zbierkou chceme spolu robiť niečo väčšie a povedať okoliu a ľuďom, že treba pomáhať a mali by sme hľadať cesty ako pomôcť tým, ktorí sú v núdzi,“ hovorí Igor Lossman, riaditeľ veľkoobchodnej prevádzky v Ivanke pri Dunaji.

Starostlivosť o ťažko chorého člena rodiny je možné prirovnať k starostlivosti o malé deti. Je náročná, vyčerpávajúca, ale zároveň zmysluplná. U príbuzných sa stretávame s častým pocitom bezmocnosti. Naučte sa zapájať ich do monitorovania bolesti a iných symptómov. Vďaka kurzu Opatrovateľská starostlivosť v poslednej fáze života tiež budete vedieť ako odpovedať na hlboko bytostné otázky o zmysle života, zmysle utrpenia, o vine, odpustení, o obavách z budúcnosti, o smrti a o posmrtnom živote. Každý človek má právo ukončiť svoj život dôstojne. **Prihláste sa na kurz, ktorý sa koná 13. – 14. mája 2019 v Dolnom Smokovci.** Prihlášku a všetky potrebné informácie získate na ttc@charita.sk a tel. číslo 0910 852 171.

Train to Care

 CHARITA
 Slovenská katolícka charita

 Caritas
 Slovenská katolícka charita

Prihlasovanie na konferenciu Godzone 2019 je spustené! Projekt Godzone pozýva mladých na dvojdnové stretnutie, ktoré sa uskutoční 3. – 4. mája 2019 v Liptovskom Mikuláši. Konferencia Godzone vytvára priestor pre osobnejšie stretnutie a hlbšiu formáciu generácie, ktorej ide o Božie kráľovstvo. Myšlienka konferencie „#NOFILTER“ ľudí vyzýva k tomu, aby sa stali autentickými a aby ich neobmedzovala vlastná nedokonalosť. Aj tento rok sa môžu účastníci tešiť na program plný chvál a modlitieb, pútavé vyučovania, svätú omšu, diskusie, zábavnú časť a mimopódiové aktivity, ktoré dopĺňajú jednotlivé prednášky. Súčasne s hlavným programom bude pripravená aj **Detská konferencia pre najmenších návštevníkov**. Okrem samotnej registrácie prebieha aj kampaň – „**PBS – Pomôž bližnému svojmu**“, prostredníctvom ktorej ľudia môžu zaplatiť vstupné človeku, ktorý si to nemôže dovoliť. Prihlásiť sa alebo pomôcť je možné už teraz na webovej stránke konferencia.godzone.sk.

Verím Pane v Námestove aj tento rok navštívi Charita. Festival kresťanskej hudby od 16. – 21. júla 2019 ponúka na Orave bohatý kultúrny program pozostávajúci z koncertov kresťanských kapiel či už slovenských alebo zo zahraničia, prednášky, workshopy a spoločné sväte omše. Program festivalu svojou prítomnosťou obohatí Spišská katolícka charita a projektový tím Slovenskej katolíckej charity Adopcia na diaľku®. Budete tak mať možnosť porozprávať sa nielen o tom, ako vyzerá pomoc Charity na Slovensku aj konkrétne na Spiši, ale aj ako Slováci napriek veľkej vzdialenosti dokážu pomáhať chudobným deťom po celom svete.

Generálny sekretár SKCH Erich Hulman, Mária Hausová a Karol Vlasák z Bratislavskej arcidiecéznej charity, počas 1. distribúcie potravinových balíčkov vo februári tohto roku.

Potravinové balíčky: šanca spoznať núdznych v okrajových častiach okresov aj diecézy

Cestoviny, ryža, fazuľa, hrach, šošovica, olej, cukor, múka; mäso, guláš či paštéta v konzerve; sardinky, instantné polievky, paradajkový pretlak a sušené mlieko. Jedna papierová škatuľa. Spolu 13,5 kg. Slovenská katolícka charita cez Operačný program potravinovej a materiálnej pomoci (OP FEAD) od roku 2016 distribuuje núdznym po celom Slovensku každé tri mesiace takýto potravinový balíček. A pokračuje v pomoci tisíckam Slovákov aj tento rok.

„Dobrý deň, chodím sem, veď nás poznáte,“ povie výrečná päťdesiatnička, hneď vyberie z peňaženky občiansky preukaz a predkladá ho pracovníkom Bratislavskej arcidiecéznej charity (BACH). Zoberie si nožnice, rozstriháva zatvorený balík a po jednej kladie trvanlivé potraviny do svojej tašky na kolieskach. Pani Irena mi vysvetľuje, že to už majú s mužom vyskúšané, takto nemusia niesť balík domov v rukách. Na otázku, či jej potravinový balíček pomáha, odpovedá: „No jasné, pomáha a veľmi, len nemám rada to sušené mlieko, to dávam svojej 70-ročnej mame, ona si z toho niečo urobí. Poteší sa, zide sa jej to,“ hovorí s úsmevom a rezko odchádza.

Na prvej tohtoročnej distribúcii potravinovej pomoci som v Bratislavskom Starom Meste s Karolom Vlasákom, zamestnancom BACH, ktorý má na starosti aj distribúciu v okrese Malacky a Senec; Stupavu a mestskú časť Bratislava IV. Platí pravidlo, že podľa zoznamov z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny sa trvanlivé potraviny distribuuju príjemcom pomoci v hmotnej núdzi. Aj podľa Karola ide užitočnú pomoc. „V balíčku sú len trvanlivé potraviny; keď niekto nemá peniaze nazvyš, tak mu to určite pomôže. Či už ide o jednotlivca, seniora, ktorý má nízky dôchodok, páry, viacdenné rodiny či slobodnú matku s deťmi. Ak si niekto nemôže prísť po balík na výdajné miesto a dá nám vedieť, osobne mu vieme doručiť potraviny aj priamo domov,“ dodáva Karol.

Potravinové balíčky cez OP FEAD okrem Bratislavskej arcidiecéznej charity distribuuje príjemcom aj Trnavská arcidiecézna charita, Diecézna charita Nitra, Diecézna charita Žilina, Spišská katolícka charita, Arcidiecézna charita Košice, Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice a v Prievdzi Charita – Dom sv. Vincenta, n. o.. Monika Palkovičová z Potravinovej pomoci SKCH uvádza: „Prvá distribúcia v roku 2019 sa začala 11. 2. 2019 a skončila 15. 3. 2019. Slovenská katolícka charita tak isto ako v minulom roku distribuovala potravinové balíčky v 41 okresoch v rámci celého Slovenska, kde rozdala 41 797 potravinových balíčkov (cca 543 361 kg trvanlivých potravín) 28 330 konečným príjemcom.“

Občas sa stáva, že sa zamestnanci Charity z rôznych kútov Slovenska ocitnú aj vo vyhrotených situáciách, najmä vtedy, ak si potravinovú pomoc nárokuje človek, ktorý na ňu nemá právo. V takomto prípade sa naši zamestnanci a dobrovoľníci snažia vysvetliť, že balíčky sú pre poberateľov dávky v hmotnej núdzi. To, či má niekto na takúto dávku nárok, posudzujú sociálni pracovníci z úradov práce, sociálnych vecí a rodiny na základe majetkových pomerov a finančného príjmu jednotlivca. A čo, ak niekto – naopak – odmietne pomoc, hoci na ňu má nárok? V takomto prípade pracovníci Charity ponúknu pomoc ďalším, o ktorých vedia, že to potrebujú. Takto to funguje napríklad v Diecéznej charite Žilina. „V prípade, ak niekto odmietne balíček prevziať alebo príjemcu nevieme dohľadať, Diecézna charita Žilina zvyšné balíčky rozdá hlavne rodinám v núdzi, ktorým pravidelne pomáhame,“ vysvetľuje Vladimír Pallo, koordinátor potravinovej pomoci v Žilinskej diecéze. Pridáva aj ďalší aspekt pomoci potravinami. „Táto forma pomoci dáva priestor na lepšie spoznanie núdzných v okrajových častiach okresov a diecézy. V mestách vydávame balíčky na výdajných miestach v presne stanovenom čase, čo učí príjemcov, že ak chcú prijať pomoc, musia dodržať aspoň základné pravidlá a vyvinúť úsilie určité, aby balíček dostali. V obciach, kde je málo príjemcov, vykonávame rozvoz adresne. V takom prípade prichádzame do ich prirodzeného prostredia, čo môže u niekoho narušiť spokojnosť so stavom, v ktorom sa nachádzajú. Okrem toho susedia vnímajú, že k týmto núdnym chodí zamestnanec s logom Charity na aute a oblečení, čo zas môže zvýšiť záujem o angažovanosť pri pomoci konkrétnym núdnym v obci.“

Košická arcidiecézna charita rozdeľovala vo februári a v marci potravinové balíčky v desiatich okresoch Prešovského a Košického kraja. Pomoc putovala spolu do 401 obcí, mestských častí, miest a vyše 11 700 ľudí.

Ak je to potrebné, zamestnanci charít idú s potravinovým balíkom priamo domov k príjemcovi.

Ak chcete zistiť viac o potravinovej pomoci SKCH cez OP FEAD, napíšte email na potravinovapomoc@charita.sk alebo kliknite na webovú stránku www.potravinovapomoc.sk, kde nájdete aj zoznam kontaktov na koordinátorov potravinovej pomoci z každej arcidiecéznej a diecéznej charity.

Mária Hvozdková, Vladimír Pallo
foto: archív DCHZa, ADCHKe, SKCH

Operačný program potravinovej a materiálnej pomoci (OP FEAD) je zameraný na zmiernenie potravinovej a materiálnej deprivácie najodkázanejších osôb v záujme zníženia celkového ekonomického zaťaženia rizikových skupín nachádzajúcich sa v systéme pomoci v hmotnej núdzi. Okrem potravinových balíčkov sa raz ročne distribuuje núdnym aj hygienický balíček so zubnou kefkou, pastou, mydlom a šampónom.

Rýchlo a za symbolickú sumu: požičajte si v Charite funkčnú polohováciu postel' či barly

Anna sa po úraze nemohla sama postaviť na vlastné nohy. Aby mohla 78-ročná žena prejsť doma z kuchyne do obývačky a pozrieť si obľúbený seriál, potrebovala chodítko. Kde rýchlu, lacnú a odbornú pomoc nakoniec našla? Obrátila sa na Trnavskú arcidiecéznu charitu.

Zlomené platničky a veľké problémy s chrbticou. Dôchodkyni Anne vybavili ešte v nemocnici chodítko, o ktoré sa mohla opierať pri chôdzi vonku, no do bytu a hlavne cez dvere, je kompenzačná pomôcka príliš široká. S rodinou sa obrátila na Trnavskú arcidiecéznu charitu a práve tá jej vo svojom sklade v Trnave našla trojkolesové chodítko vhodné aj do izieb. „Zamestnanci v charite boli milí a okrem požičania zdravotníckej pomôcky mi hneď poskytli aj opatrovateľskú službu,“ spomína si dôchodkyňa.

V charitnom sklade v Trnave je skutočne veľa kompenzačných pomôcok, ktoré zdravotne znevýhodneným ľuďom umožňujú zvýšiť ich samostatnosť a nezávislosť. Invalidné vozíky, chodítka s kolieskami alebo bez, antidekubitné matrace, toaletné stoličky, sedadlá na wc, servisné stolíky k posteliám, sprchovacie stoličky bez opierky alebo s opierkou, nemecké či francúzske barly alebo opierky do postele. O všetky uvedené pomôcky môže bežne žiadať

človek s ťažkým zdravotným postihnutím v poisťovni, v ktorej je poistený. Prečo takáto služba v trnavskej charite vôbec vznikla? „Spätná väzba zo strany verejnosti je pozitívna, pretože vyplňame akýsi hluchý priestor v tejto problematike. Službu máme registrovanú na samosprávnom kraji, čiže sme oficiálnym poskytovateľom tejto služby. Vznikla preto, že vybavenie až po reálne dodanie kompenzačnej pomôcky prebieha mesiac – dva. My sme tu okamžité, hlavná výhoda našej služby spočíva v rýchlej reakcii, to znamená, že keď ku nám klient príde, tak mu vieme veľmi promptne pomôcku požičať a väčšinou je to dovtedy, kým ju nedostane od poisťovne,“ hovorí riaditeľ Trnavskej arcidiecéznej charity Miroslav Dzurech. Vzhľadom na veľký záujem hlavne o postele, trnavská charita obmedzila požičiavanie pomôcok na 3 mesiace. Takto je žiadateľ motivovaný požiadať pomôcku aj v poisťovni a charitné pomôcky sa dostanú k viacerým ľuďom v núdzi. „Naša služba je ešte zaujímavá aj v tom, že sa u nás stretnete za požičanie kompenzačných pomôcok s priaznivými cenami.“ Miroslav Dzurech ešte dodáva, že kompenzačné, teda zdravotnícke pomôcky, dopravuje trnavská charita aj rovno domov. „Ak klient býva napríklad v paneláku, v rámci služby ponúkame vynesenie pomôcky priamo do bytu. Čo v prípade napríklad polohovateľnej postele je veľmi zaujímavá služba.“

A čím sa musíte preukázať, ak chcete, aby vám napríklad katolícka charita v Trnave nejakú pomôcku z aktuálneho stavu v sklade požičala? „Stačí keď človek prinesie prepúšťacu správu z nemocnice alebo nejaké odporúčanie lekára, od obvodného či rehabilitačného. A potom aj v teréne s klientami, v spolupráci s našimi opatrovateľkami, zdravotnými sestričkami, vidíme, aké má človek problémy a čo potrebuje. Či už má problém postaviť sa alebo sa otočiť na posteli, má ťažkosti pri chôdzi. Alebo tiež vidíme, že niekedy človek už niektorú pomôcku dostal, lebo si o ňu požiadal z poisťovne, ale na druhú už nemá nárok, takže to tiež vieme vyplniť my, našou službou mu pomôžeme,“ vysvetľuje vedúca opatrovateľskej služby Trnavskej arcidiecéznej charity Adriana Krajčovičová.

Adriana Krajčovičová - vedúca opatrovateľskej služby TACH

Pomôcky má trnavská charita od darcov, ktorí ich už nepotrebujú, príbuzný im zomrel alebo ich nemusia vrátiť do poisťovne, lebo už boli odpísané a sú ešte v dobrom stave, takže môžu poslúžiť aj ďalším ľuďom. Na ostatné kompenzačné pomôcky vyhlasujú v Trnave výzvy o podporu a niektoré pomôcky zase kupujú z vlastných zdrojov. A aj keď sa v mnohých prípadoch nejedná o úplne nové pomôcky, katolícka charita v Trnave sa o nich poriadne stará. „V prvom rade sa snažíme, ak je to potrebné, očistiť pomôcku od hrubých nečistôt, kompletne ju vydezinfikovať, pokiaľ sa nejaká časť z pomôcky poškodila, treba ju vymeniť alebo len doplniť nejaké mazadlo, máme na to pracovníkov, ktorí toto všetko urobia. Na druhej strane, keď príde žiadateľ sám, alebo jeho príbuzný či priateľ po pomôcku, ukážem mu, ako pomôcka slúži, ako pracuje a ako sa o ňu treba starať, aby mu pomáhala čo najdlhšie, a potom aj ďalším žiadateľom,“ hovorí na záver Adriana Krajčovičová.

Mária Hvozdíková
foto: archív TACH, Ján Košta

Milí naši čitatelia, nielen Trnavská arcidiecézna charita požičiava zdravotnícke pomôcky. Takúto službu nádeje aj v ďalších arcidiecéznych a diecéznych charitách, v rámci Slovenskej katolíckej charity. Uvádzame vám malý výber, na koho sa konkrétne môžete v prípade záujmu o túto službu vo svojom regióne obrátiť. Každá z charít má o službe požičiavani kompenzačných/zdravotníckych pomôcok viac informácií a kontaktov aj na svojich webových stránkach, ktoré všetky nájdete uvedené na 2. strane nášho časopisu.

Bratislavská arcidiecézna charita:

Ing. Miroslava Stružáková
charitaba@charitaba.sk
+421 2/442 50 374

Arcidiecézna charita Košice:

Dom pokojnej staroby A. F. Colbrieho v Košiciach
ados.kosice@charita-ke.sk
+421 911 279 578

Hospic matky Terezy v Bardejovskej Novej Vsi
hospic.bardejov@charita-ke.sk
+421 54/4742662, +421 911 284 235

Diecézna charita Banská Bystrica:

Centrum Mária
PhDr. Eva Ursínyová
maria.centrum@gmail.com
+421 48/420 44 33, +421 917 376 309

Diecézna charita Rožňava:

Charitatívno sociálne centrum Rožňava
roznav@charitaroznav.sk
+421 911 247 448

Gréckokatolícka eparchiálna charita Košice:

Požičovňa zdravotníckych pomôcok v Michalovciach
Mgr. Eniko Potocká,
ados_charitas@zoznam.sk
+421 911 711 358

Užitočne a systematicky sa podľa Martina Vítteka dá pomáhať len vtedy, ak poznáte terén, lokálne podmienky a život komunity.

Chudobné deti treba nielen vzdelávať, ale aj zaradiť do života

Teóriu geografie má síce v malíčku, no odjakživa ho lákala práca priamo v teréne. Prvé dobrovoľnícke skúsenosti získal Martin Víttek (36) v Anglicku a Brazílii. Odvtedy sa rozvojovému vzdelávaniu a pomoci tým najchudobnejším venuje naplno. Momentálne v Slovenskej katolíckej charite zanietené koordinuje dva projekty na pomoc chudobným deťom v Rwande i Ugande, a stojí tak aj za Pôstnou krabičkou pre Afriku. Celoslovenskú obľúbenú zbierku poznajú Slováci najmä z kostolov cez malú papierovú krabičku, ktorá vždy nesie príbeh afrického dieťaťa. Ten ilustruje mnohé skutočné životy detí v núdzi, ktoré Charita v Afrike už ôsmy rok podporuje.

Z Bratislavy ste po promóciách pred vyše desiatimi rokmi odleteli do Manchestru v Anglicku, kde ste ako jezuitský dobrovoľník začali priamo pomáhať utečencom a ľuďom bez domova. Prečo?

Vždy som sa zaujímal o iné kultúry a práca priamo v teréne ma lákala. Do Anglicka som nechcel ísť napríklad ako zamestnanec nejakej továrne. Cítil som, že štúdium geografie bolo príliš všeobecné, chcel som si rozšíriť vzdelanie a zamerať sa na niečo konkrétne. Nakoniec som si po dobrovoľníckej práci na univerzite v Leedsi doplnil vzdelanie, dal som sa na rozvojové štúdiá, čo priamo súvisí s prácou v rozvojových krajinách. Neskôr som sa vydal cez dobrovoľnícke organizácie aj na severovýchod Brazílie. V suchej polopúštnej krajine som štyri roky učil chudobné deti angličtinu. Po príchode na Slovensko som chvíľku pracoval v korporáciách, ale nenapĺňalo ma to. A tak som v roku 2016 prijal ponuku Slovenskej katolíckej charity a odcestoval do Ugandy, kde Charita pomáha HIV pozitívnym deťom.

Dnes už z Bratislavy pod hlavičkou Charity koordinujete dve centrá v Afrike: Kultúrne centrum sv. Vincenta Pallotti, slovenskú škôlku na juhu Rwandy aj Centrum Nepoškvrneného Srdca Panny Márie v Ugande, ktoré je určené starším, predovšetkým HIV-pozitívnym deťom. Čo je v Afrike najpodstatnejšie pri práci s deťmi, ktoré žijú v extrémnej chudobe, bez poriadnej strechy nad hlavou, vody, pravidelnej stravy, navyše s bežnou nákazou HIV?

Videl som extrémnu chudobu a viem, že nemôžeme pomôcť všetkým. Ako Charita sa v Afrike špecializujeme na vzdelávanie a nechceme z toho vybočiť, nechceme ísť napríklad do zdravotníckych oblastí. V rámci vzdelávania je veľmi dôležité, aby sme deti, ktoré sú v centre alebo ktoré k nám prichádzajú do remeselníckych dielní, vrátane tých, ktoré sú podporované na miestnych školách našim projektom Adopcia na diaľku®, vedeli zaradiť do života. Aby sa napríklad nestalo, že deti skončia školu, dostanú sa von a nebudú vedieť, čo so životom. Chudobným deťom sa teda snažíme nielen zabezpečovať základné životné potreby, ale snažíme sa ich aj integrovať do spoločnosti, zapájať ich do činností. Zamýšľame sa nad tým, na aký typ školy poslať konkrétne dieťa, nechceme posilať všetky deti na všeobecné školy. Musíme sa na dieťa pozeráť individuálne. Na jeho talenty aj schopnosti.

A darí sa to aj v praxi?

Keď som prišiel do Afriky prvýkrát, deti v našom centre v Ugande boli malé. Práve tento rok máme po prvýkrát situáciu, keď niektoré deti školu končia a je potrebné spolu zvažovať, či pôjdu na nejakú učňovku alebo sa budú ďalej vzdelávať. Tím sme napríklad nedávno rozšírili o dvoch sociálnych pracovníkov, aby sme ku každému prípadu pristupovali ešte individuálnejšie.

Vzdelávanie detí sa snažíte prepájať aj s miestnou komunitou. Nedávno ste sa vrátili z pracovnej projektovej cesty– darí sa vám v Ugande či Rwande nadväzovať spoluprácu s rodičmi, miestnymi obyvateľmi či starostami dedín?

Už samotný vznik centra v Ugande bol podmienený tým, že ho musela prijať miestna komunita. Predtým, ako sa začalo čokoľvek riešiť a stavať, sme sa stretli s miestnymi autoritami. Stretnutie bolo pod stromom s miestnymi dedinčanmi na čele so starostom. Vysvetlili sme im, čo sa tam chystáme robiť, že je to pre dobrú vec. Je potrebné zdieľať skúsenosti aj s inými organizáciami či rehoľami, my napríklad v Rwande spolupracujeme s pallotínmi. Snažíme sa spolupracovať aj s miestnou Charitou. S Caritas v Ugande rozbiehame najnovšie projekt pre mladých utečencov.

O rozvojovej pomoci v Afrike a dobrovoľníctve hovoríte aj na Slovensku. V pôstnom období či na jeseň cestujete do rôznych kútov a realizujete spolu s dobrovoľníkmi vo farnostiach aj v školách prednášky pre slovenské deti a mládež. Čo je vaším cieľom?

Chceme osobne hovoriť svedectvá z našej práce v Afrike, chodievame väčšinou do farností, ktoré boli v našej kampani aktívne, a chceme sa im poďakovať a povedať, akým spôsobom sme peniaze darcov využili. Chceme, aby nám ľudia verili. A po druhé, chceme šíriť osvetu o našich projektoch v Afrike medzi deťmi a mladými.

Máte záujem o dobrovoľníctvo alebo prednášky priamo vo vašej škole či farnosti? **Dajte nám o sebe vedieť!** Stačí, ak napíšete na vitek@charita.sk.

Pôstna krabička pre Afriku 2019 pôstom neskončí. Chudobné deti v subsaharskej Afrike môžete podporiť cez Slovenskú katolícku charitu až do konca kalendárneho roka. Už malé gesto dokáže veľa. Dar môžete poslať formou poštovej poukážky na účet Slovenskej katolíckej charity alebo priamo bankovým prevodom na účet v OTP Banke.

IBAN: SK74 5200 0000 0000 1635 2051 VS 221.

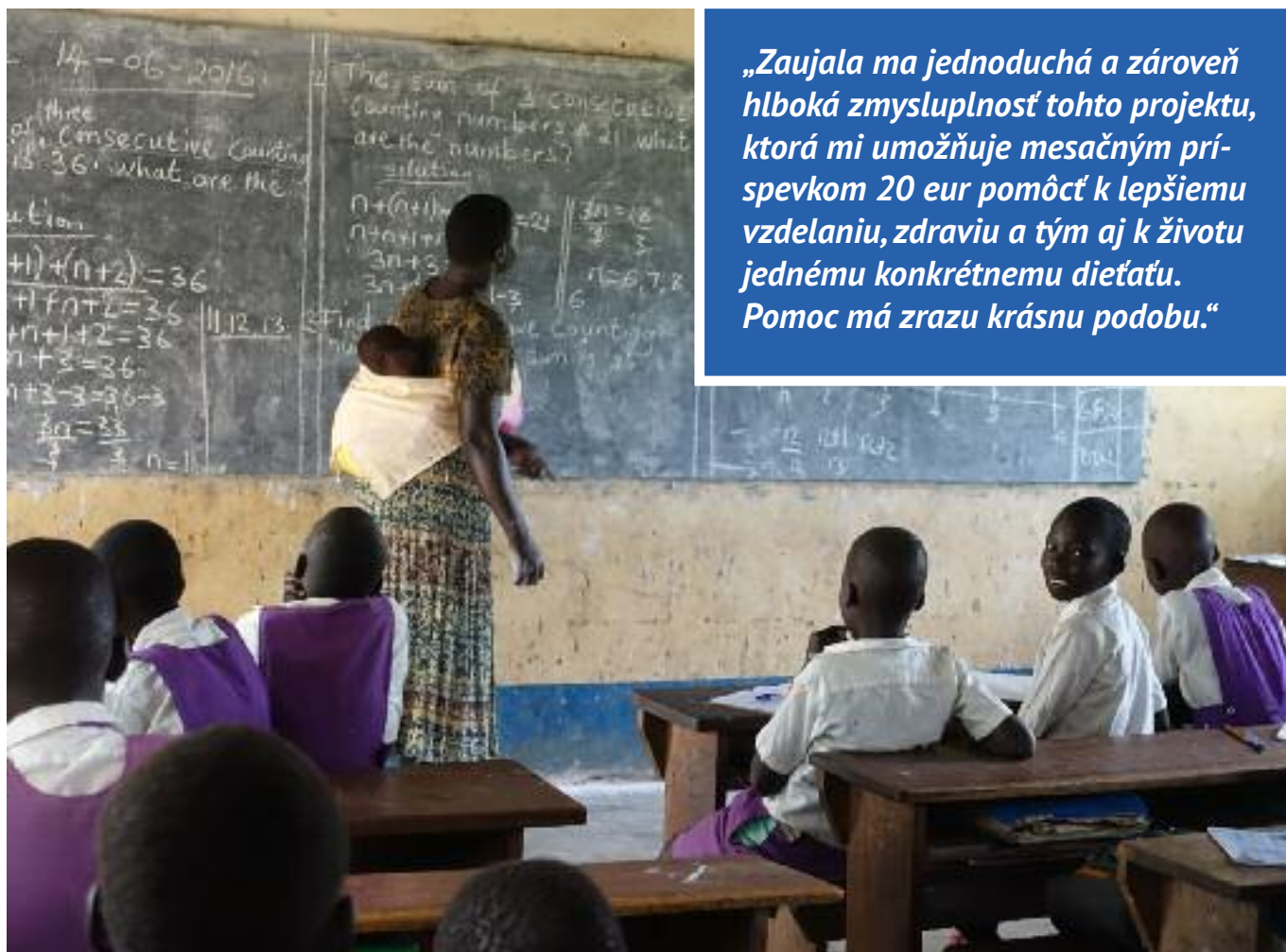
&

Viac informácií o celoslovenskej zbierke aj novej aplikácii nájdete na www.postnakrabicka.sk.

Mária Hvozdíková
foto: Ján Košta, archív Martin Vitek

„Zaujala ma jednoduchá a zároveň hlboká zmysluplnosť tohto projektu, ktorá mi umožňuje mesačným príspevkom 20 eur pomôcť k lepšiemu vzdelaniu, zdraviu a tým aj k životu jednému konkrétnemu dieťaťu. Pomoc má zrazu krásnu podobu.“

Nisha v Ugande, Uganda v Nishi alebo prečo podporovať ugandské deti

Malá Nisha žije v Buikwe, meste na juhovýchode Ugandy. Má päť rokov a budúci rok nastúpi do prvého ročníka v škole. Čakajú ju predmety podobné tým našim – čítanie, písanie, anglický jazyk, ktorý sa v Ugande učí už od škôlky, ale aj predmet nazývaný „hygienické návyky“. V školách sa v tomto smere snažia robiť osvetu, vírus HIV je tu veľmi rozšírený, z detí, ktorých rodičia chorobe podľahnú, robí polosiroty a siroty. Často sa prenáša z matky na dieťa. Nisha má v tomto smere šťastie, je zdravým dievčatom, ktoré rado spieva a tancuje, ale bez pomoci slovenských darcov by už v tomto veku musela slúžiť v domácnosti a pracovať na poli.

O armáde, ktorá nie je ani zďaleka „Božia“

Uganda, štát vo východnej Afrike, ktorý je so svojimi 238 000 km² väčší ako európske Rumunsko, avšak na mape Afriky zaberá len malý fliačik v porovnaní so Sudánom či Kongom. Zvykli sme si ale na tieto geografické skreslenia. Uganda môže uchvátiť svojou krásnou vegetáciou či jazerom známym ako Viktóriino. Tento názov sa nesie z kolonizátorských čias, keď bola Uganda pod správou Británie.

Nezávislou sa stala v roku 1962, no vzápätí nasledovali desaťročia rôznych vnútorných ozbrojených konfliktov. Státisíce ľudí zomreli počas masového zabíjania striedaného s obdobiami dočasného mieru. Doteraz hľadaný Joseph Kony so svojimi neslávne známymi detskými bojovníkmi ohrozoval predovšetkým obyvateľov severnej Ugandy, kde žije aj kmeň Ačoliov. Smutným paradoxom ostáva, že títo „Bojovníci Božieho odporu“ (Lord's Resistance Army, LRA), ako nazýval svoje partizánske vojská, unášali deti od svojich rodín vždy tesne po zotmení za krutého plienenia. Traumatizujúcim iniciačným rituálom ich prijatia medzi partizánov bolo zabitie človeka, a to vždy pod hrozbou vlastnej smrti. Bolo im povedané, že takto sú už navždy zatratení a musia zotrvať medzi partizánmi, lebo aj tak už nikde nepatria. Deti svoju traumu opakovali a ich vnútorné prežívanie navždy a neodvratne zasiahla túžba po úľave, prípadne tiché čakanie na možnosť utiecť. Odpor Josepha Konyho sa podarilo v roku 2006 zastaviť a odvtedy sa Uganda považuje za jeden z najbezpečnejších štátov Afriky, súčasne však zastáva prvé priečky aj medzi najchudobnejšími krajinami sveta s vysokým rozšírením HIV vírusu.

Malú Nishu opatruje stará mama

Čajovníkové, tabakové či bavlníkové polia tvoria základný zdroj príjmov v krajine. Mnohí Ugandčania žijú len z toho, čo sú schopní doposťovať, prípadne z drobného predaja jedla. Tí ešte menej šťastní chodia upratovať a prať k bohatším susedom. Veľkým problémom sú tiež rozpadávajúce sa rodiny, keď sa otec vyberie do mesta za prácou a už nikdy sa nevráti, ani inak nepodporí rodinu. Preto mnohokrát zostane všetka zodpovednosť na matke. Vírus HIV/AIDS často deťom zoberie jedného alebo aj obidvoch rodičov a ony sa stávajú polosiroťami alebo sirotami. Vtedy starostlivosť o deti prejde na starých rodičov alebo tety a strýkov, u ktorých musia pracovať – v domácnosti a na poliach. Otec malej Nishe rodinu opustil a matka sa znovu vydala a odsťahovala. Nechala ju bez finančnej podpory u starej mamy, ktorá už nepracuje a sama by nevládla zabezpečiť jej dostatok obživy, nehovoriac o financovaní škôlky a školy.

Typické obydlia domácností v dedinke neďaleko mesta Adjumani.

Školský systém je nákladný, málokto sa dostane ku vzdelaniu

Nisha chodí do škôlky, kde sa už ako päťročná učí prvé slová po anglicky a na prstíkoch vie narátať do desať. Je dôležité, aby vedela dobre po anglicky, pretože ide, popri swahilčine, o jeden z úradných jazykov v Ugande. V angličtine sa potom učia aj ďalšie predmety a hovorí sa ňou aj v mnohých mestách. Keď si človek potrebuje nájsť prácu, je dobré ju ovládať čo najlepšie. Cez vzdelanie vedie cesta k vymaneniu sa z bludného kruhu chudoby. Ako uvádza Barbora Šilhárová, naša koordinátorka v Ugande, „gramotnosť je tu na úrovni iba 73 %, iba štvrtina detí po skončení základnej školy pokračuje ďalej na strednú školu a iba 1 % sa dostane na univerzitu. Školský systém je taký nákladný, že ku kvalitnému vzdelaniu sa dostane málokto. Na vidieckych školách deti nemajú pomôcky ani učebnice a sú nútené k memorovaniu informácií od často nevzdelaných učiteľov. Podpora vzdelávania detí cez školské poplatky, a tak aj nepriamo podpora samotných škôl, je tou správnou cestou ku kvalitnejšiemu vzdelaniu.“ Nisha by za normálnych okolností nemohla chodiť do škôlky, pretože jej stará mama nemá na to financie. Prostredníctvom nášho projektu Adopcia na diaľku® sa ju však rozhodol podporovať slovenský darca.

Nisha

Pomoc má krásnu tvár

Deti ako Nisha môžu vďaka pravidelnému mesačnému príspevku chodiť do škôlky či školy, zároveň dostanú aj školské potreby, hygienické pomôcky, uniformy a stravu. Adopcia na diaľku® existuje už 22 rokov ako projekt Slovenskej katolíckej charity. V Ugande momentálne podporujú darcovia z celého Slovenska 822 detí z približne 25 škôl v mestách Adjumani a Buikwe. V Adjumani prevádzkuje Slovenská katolícka charita Centrum Nepoškrvneného Srdca Panny Márie, kde nachádzajú pomoc aj HIV pozitívne deti. Okrem podávania liekov pomáhajú sociálni pracovníci deťom s písaním domácich úloh, centrum ponúka množstvo voľnočasových aktivít a počas prázdnin organizuje výlety. V Buikwe prevádzkuje naša sesterská organizácia HIA (Health Initiatives Association) Klinikum Jána Pavla II., ktorá svojim malým pacientom poskytuje zdravotnú a sociálnu starostlivosť. Po zodpovednom preskúmaní ich životnej situácie sú tiež zaraďované do nášho projektu Adopcie na diaľku®. Dôvodov pre zapojenie sa do tohto projektu môže byť viacero. Ako uviedla jedna z našich daryň, „zaujala ma jednoduchá a zároveň hlboká zmysluplnosť tohto projektu, ktorá mi umožňuje mesačným príspevkom 20 eur pomôcť k lepšiemu vzdelaniu, zdraviu a tým aj k životu jednému konkrétnemu dieťaťu. Pomoc má zrazu krásnu podobu.“

Ak chcete aj vy podporiť ugandské dieťa, ktoré je v ťažkej životnej situácii, viac informácií získate na www.adopcianadialku.sk a prostredníctvom sociálnej siete Facebook – Adopcia na diaľku. Kontaktovať nás môžete na adopcianadialku.uganda@charita.sk alebo telefonicky na čísle 0910 842 669.

Miroslava Knapíková
foto: archív SKCH

Čo znamená byť dobrovoľníkom v hospici

Hlavnou myšlienkou dobrovoľníctva v Hospici – Dome pokoja a zmiernu u Bernadety je „byť pri človeku“. Znamená to pozorne počúvať, povzbudiť, podať ruku, pohár vody, pohľad. Jednoducho byť tu a teraz. Dobrovoľníci v hospici nechávajú samých seba, svoju energiu a čas, v dnešnej dobe taký vzácny. I keď to nie je práca v pravom zmysle slova, pretože tá sa obvykle vykonáva za peňažnú či nepeňažnú odmenu, nebojte sa, neodchádzajú naprázdno. Ich námaha obohacuje aj ich životy.

Čo máš rada na práci, ktorej sa venuješ ako dobrovoľníčka?

Mám rada atmosféru, keď vkročím do izby klienta, s ktorým sa chcem porozprávať, vždy je to o očakávaní z oboch strán. Teší ma, keď ma niekto privíta so slovami: „Tak som sa tešil/tešila na vás!“ Niekedy sa dozvedám veľa z osobného života týchto ľudí, mnohí majú za sebou zaujímavé aj ťažké osudy. A potom vďačnosť v ich tvárach za to, že som s nimi strávila pár chvíľ.

Monika, 49 rokov

Mám rada čas, ktorý trávim s klientmi, aj prostredie.

Linda, 36 rokov

K prijatiu úlohy dobrovoľníčky nášho hospicu ma motivovala viera. Mám na hospic smutné spomienky, lebo môj manžel a ďalší príbuzní boli jeho pacientmi, ale tú starostlivosť, ktorou boli zahrnutí, to sa nedalo zaplatiť. To boli anjeli bez krídel. Vtedy som sa rozhodla, že aj ja sa môžem obetovať, tú láskavosť, srdečnosť vrátiť iným, čo tu majú svojich blízkych, nezištne, na úkor svojho voľna a bez honorára.

Mária, 78 rokov

Hospic - Dom pokoja a zmiernu u Bernadety v Nitre

Čo ti táto práca dáva?

Získaš priateľov s dušou, dozvieš sa kopec informácií pre život, začneš rozmyšľať iným spôsobom, otvorí sa ti trinásť komnata, o ktorej sme sa báli hovoriť, a hlavne, získaš radosť zo života.

Janka, 50 rokov

Určite mi dáva priestor zastaviť sa, spomaliť, vypnúť od uponáhľaného sveta, len sedieť bez technológií, počúvať človeka, byť tu chvíľu niekomu nablízku a naozaj ho počúvať.

Linda, 36 rokov

Myslím, že stráviť chvíľu pri lôžku chorého človeka v terminálnom štádiu života je aj akousi „prípravou“ na to, keď aj ja raz možno budem v jeho situácii.

Monika, 49 rokov

Práca dobrovoľníčky ma vnútorne naplňuje. Svoj voľný čas viem obetovať v prospech iných a pociť, že som ešte užitočná, ma hreje.

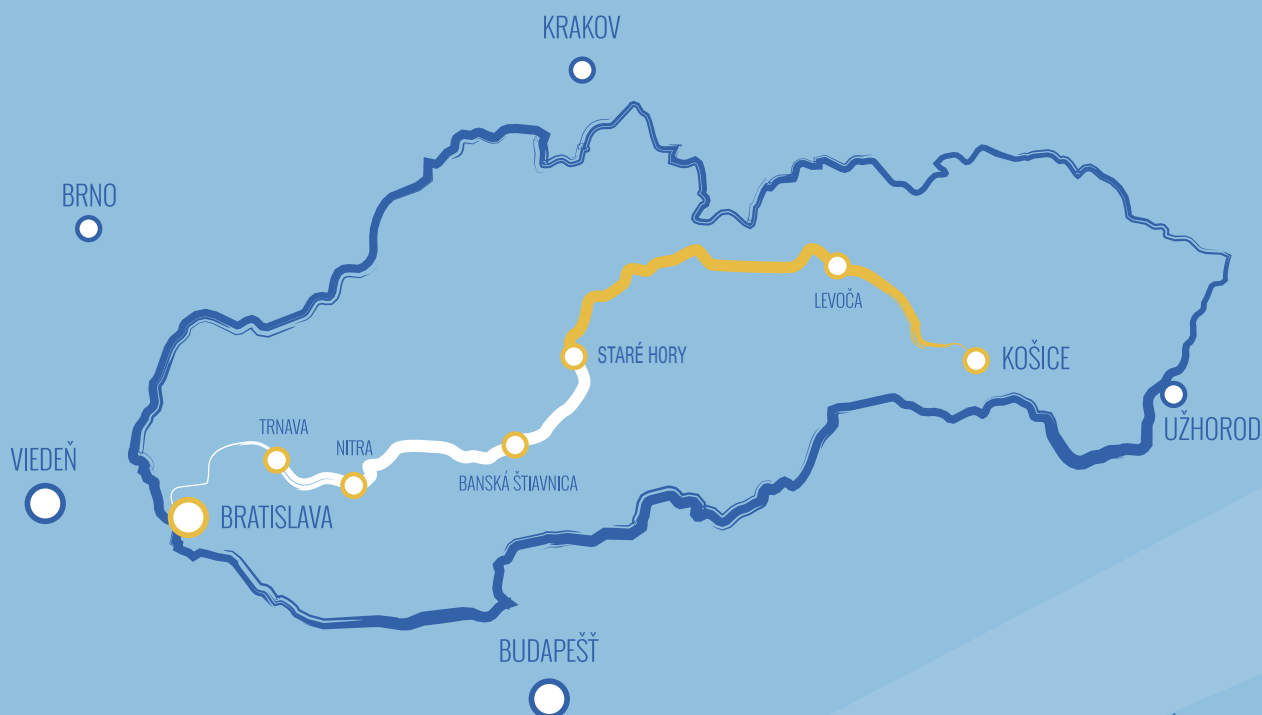
Mária, 78 rokov

Viac o fungovaní či podpore Hospicu – Domu pokoja a zmiernu u Bernadety nájdete na webovej stránke www.hospicnitra.sk.

Zuzana Bencová
foto: archív DCHN

Svätojakubská púť na Slovensku

2. – 15. 7. 2019 Košice – Staré Hory

ORGANIZÁTOR

SPIŠSKÁ KATOLÍCKA
Charita

Pod záštitou

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA
Charita

Viac informácií na: www.caritas.sk

Nenechaj sa zotročiť

„Taký som ja starý hlupák,“ povie mi hneď (v skutočnosti oveľa vulgárnejšie), keď otvoríme dvere do jeho skromnej izby. Miro sedí na posteli so zloženými rukami. Vidím, že sa hanbí. Nič nevravíme. Len krúti hlavou, štve ho, že naletel. On, čo celý život poctivo pracoval, na staré kolená naletel podvodníkovi a takmer na to doplatil svojím životom. „To sa môže stať skutočne každému,“ rázne utešuje Mira rehoľná sestra Bohumila, ktorá v izbe stojí vedľa mňa.

Aby Miro, ktorého som navštívila v utajenom bývaní Slovenskej katolíckej charity, zostal v bezpečí, jeho pravé meno neuvádzam. Stal sa totiž obeťou obchodovania s ľuďmi. Áno, aj dnes, v 21. storočí. „Miro viedol do šesťdesiatky normálny život, bol zamestnaný ako vodič a staral sa o svoje deti. Manželka ho ale podvádza. Keď na to prišiel, položilo ho to a začal piť. Pred dôchodkom ho preto vyhodili z práce. Doopatroval mamu, o bývanie so súrodencami nebojoval, a tak sa dostal na ulicu, kde ho jeden muž zlákal do zahraničia,“ pusti sa do rozprávania Bohumila z projektového tímu STOP obchodovaniu s ľuďmi SKCH.

Ak polícia, záchranári či pomáhajúce organizácie kontaktujú Charitu s podozrením na obchodovanie s človekom, v prvom rade sa pracovníci STOP obchodovaniu s ľuďmi snažia poskytnúť obeti zdravotnú, sociálnu a právnu starostlivosť. Psychologička urobí vstupné pohovory, ak má človek záujem, môže ísť na bezplatné psychoterapie či bez strachu žiť v chránenom bývaní. „Sú obeť, ktoré sa ani po pol roku našej pomoci a úsilia nepodariť reintegrovať, ale sú klienti, ktorí sa naštartujú. Ich dôstojnosť a sebavedomie je ale ubité, takže do konca života nadväzujú vzťahy veľmi ťažko,“ vysvetľuje mi Bohumila, keď v tom zrazu zazvoní telefón. V rámci služby má na starosti aj Národnú linku pomoci obetiam obchodovaniu s ľuďmi, na ktorú môže zavolať ktokoľvek s prosbou o radu či podozrením na obchodovanie. Linku pomoci prevádzkuje SKCH od septembra 2018 a doteraz sa vďaka nej podarilo pomôcť štyrom identifikovaným obetiam.

NENECHAJ SA

ZOTROČIŤ

www.obchodsludmi.sk

Za 10 rokov Slovenská katolícka charita prostredníctvom Programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi MVSР pomohla cez projekt STOP obchodovaniu s ľuďmi viac ako **100 obetiam obchodovania**. Väčšinou išlo o Slovákov. Často sa podľa Charity problém dotýka aj Rómov, či už odchovancov z detských domovov alebo z osád. Mnoho Rómov využívajú páchatelia na prácu napríklad vo Veľkej Británii. Charita preto s podporou Britskej ambasády na Slovensku a Ministerstva vnútra SR spustila na jar kampaň Nenechaj sa zotročiť, ktorá sa zameriava práve na rómske komunity. Spolu 12 školení sa už uskutočnilo alebo je naplánovaných napríklad v Šarišskom Jastrabí, Spišskej Novej Vsi, Lučenci, Muráni, Jelšave či Plaveckom Štvrtku. „Najlepšie je školiť priamo dospelých Rómov, ktorí sú schopní vo svojej rodine, dedine a známym odovzdať informácie. Oslovili sme aj terénnych pracovníkov, ktorí robia priamo s Rómami, aby aj oni vedeli rozpoznať riziká, či nie sú priamo v osade obchodníci alebo či niekto nebol zneužitý,“ hovorí o podstate prednášok Bohumila. Dodáva, že je o nevelký záujem. „V Šarišskom Jastrabí prišlo na prednášku až 150 Rómov, tri hodiny nás počúvali, rozprávali sme sa spolu a videli aj naše filmy so skutočnými príbehmi obetí obchodovania.“ Preventívna kampaň Nenechaj sa zotročiť je aj v online svete. Keďže aj mladí Rómovia sú veľmi aktívni na sociálnych sieťach, kolegovia z projektu STOP obchodovaniu s ľuďmi stavili na sériu videí a pieseň od obľúbenej a známej skupiny Gypsy Chaves s názvom Do Anglicka volá ťa kamarát, ktorá by mala zrozumiteľným jazykom rómskej mládeži povedať, že zotročenie je reálne aj u nás a opatrnosť je namieste.

Mária Hvozdíková

foto: Anton Frič

Od začiatku dodnes je Projekt STOP obchodovaniu s ľuďmi financovaný Ministerstvom vnútra SR.

Partnermi kampane Nenechaj sa zotročiť sú Britská ambasáda v Bratislave, Ministerstvo vnútra SR a Prevencia kriminality.

Hlavnými partnermi Národnej linky pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi (0800 800 818) sú Ministerstvo vnútra SR a Slovak Telekom, a.s.

Diskusia „Migrácia ako príležitosť: pomáha migrácia rozvoju našej spoločnosti?“

Jednou z aktivít projektu MIND (Migration Interconnectedness Development) je organizovanie diskusií s názvom „Migrácia ako príležitosť“. Diskusia putuje po najväčších slovenských mestách, vo februári sa jej mohli zúčastniť Košičania. Diskutujúcimi hosťami v Košickej Tabačke boli: právnička a výskumníčka, odborníčka na tému zahraničnej migrácie, Zuzana Bargerová, riaditeľka odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce Migračného úradu MV SR, Blanka Timurhan, koordinátorka dobrovoľníkov občianskeho združenia Mareena v Košiciach Mária Vokál, sociálna pracovníčka občianskeho združenia Pokoj a Dobro – pomoc utečencom, Eva Šmitalová.

Keďže do moderovanej diskusie preniesli svoje poznatky a skúsenosti odborníčky z rôznych oblastí, počas večera sa podarilo predstaviť tému migrácie a azylu komplexne. Zložitú problematiku, ktorá vzbudzuje mnohé otázky a pochybnosti, aj vďaka širšiemu okruhu otázok moderátora, Huga Glossa, odborníčky zachytili z rôznych uhlov pohľadu a prezentovali množstvo poznatkov.

O migrácii sme sa dozvedeli viac z globálneho, ale aj historického hľadiska, lepšie sme si uvedomili, že je to jav, ktorý sa v dejinách vyskytoval vždy, a to nielen v ľudských spoločenstvách, ale vôbec, v prírode. Migráciu možno pripodobniť k rieke, ktorej tok sa dá regulovať, ale nedá sa zastaviť. Môžeme ju preto kontrolovať, ale nie eliminovať.

Do veľkej miery sa hovorilo aj o tom, aké formy medzinárodnej ochrany a komu sú garantované. Odborníčka z Migračného úradu vysvetlila, aký zložitý je azylový proces, čo všetko predchádza rozhodnutiu o udelení azylu, a aké prísne kritériá sa uplatňujú pri každom pozitívnom rozhodnutí.

Okrem toho sa diskutovalo aj o integrácii utečencov na Slovensku. Zástupkyne občianskych združení Mareena a Pokoj a Dobro-pomoc utečencom nám priblížili zážitky zo svojej praxe, ako aj príbehy ľudí, pre ktorých je Slovensko novým domovom. Pomohli nám vžiť sa do situácie a ťažkostí tých, ktorí sa usilujú nájsť si zázemie v našej spoločnosti - naučiť sa nový jazyk, nájsť si zamestnanie a priateľov v cudzej krajine. Ako sa s týmito problémami vyrovnali irackí kresťania žijúci v Nitre a čo sa pritom naučili ľudia, ktorí im pomáhali, porozprávala Eva Šmitalová. Jej skúsenosť hovorí o kultúrnom šoku, ale aj o postupnom vzájomnom porozumení a nadviazaní priateľstiev.

Po hlavnej časti diskusie dostali priestor diváci. Podnetnou bola napríklad otázka, ako sa vyrovnáť s hoaxami a dezinformáciami v školskom prostredí, ako komunikovať so študentmi v prípade, keď používajú argumenty, ktoré sa nezakladajú na faktoch. Z odpovedí našich hostiek okrem iného vyplynulo, že okrem vytrvalého dialógu, je dôležitá najmä živá skúsenosť s cudzincami – to či ju máme, alebo nie – do veľkej miery ovplyvňuje, aký je náš vzťah k nim.

Aj preto po diskusii nasledovala „Živá knižnica“, ktorá dáva príležitosť k osobnému rozhovoru so zaujímavými ľuďmi, v našom prípade s cudzincami. Publikum malo možnosť ostať po diskusii v priestoroch Tabačky a na záver sa rozprávať s azylantmi z Ukrajiny a z Afganistanu, ktorí momentálne žijú v Košiciach. Ako sa vyjadřila jedna z prítomných, rozhovory s týmito ľuďmi o tom, prečo museli odísť zo svojej domoviny, v nej budú ešte dlho rezonovať.

Na druhý deň sme diskusiu zopakovali na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach pre študentov katedry politológie filozofickej fakulty.

Katarína Marinová
foto: archív SKCH

Tento projekt získal finančnú pomoc z programu Európskej únie pre vzdelávanie a zvyšovanie povedomia (DEAR).

„Napriek tomu chceme žiť v mieri. Aj keď nám ubližujú, túžime odpúšťať,“ hovorí kňaz George Jahola.

„Je úžasné vedieť, že niekto vo svete na nás myslí.“

Slová syriackokatolíckeho kňaza Georgea Jahola z Arcidiecézy Mosul v najnovšom dokumentárnom filme SKCH, TV LUX a Bratislavskej arcidiecézy o obnove zničeného kresťanského mesta Karakoš v Iraku dokazujú, že Cirkev a jej univerzálnosť, spojená s vierou v Ježiša Krista, vie šíriť obrovskú spolupatričnosť k ľuďom v núdzi na celom svete. Vďaka štedrosti slovenských veriacich sa mohlo 65 irackých kresťanských rodín navrátiť do svojho mesta zdevastovaného teroristami Islamského štátu a obnoviť si svoje domovy.

Najväčšie kresťanské mesto v Iraku

V Iraku žilo kedysi približne 1,3 milióna kresťanov. Všetko sa zmenilo po vzostupe tzv. Islamského štátu. Karakoš (aramejsky Bachdída) bolo v auguste 2014 obsadené ISIS a takmer všetci jeho obyvatelia, ktorých bolo pôvodne približne 50 000, v noci pred jeho obsadením, mesto opustili. Keď bol Karakoš v októbri 2016 oslobodený, mnohí z jeho pôvodných obyvateľov našli svoje domovy zničené, ťažko poškodené alebo vykradnuté. Nemali sa kam preto vrátiť. „Kým ISIS vtrhol do Karakošu, mali sme sa veľmi dobre. Naše mesto bolo krásne. Mosul aj Karakoš mali veľa pekných štvrtí. Boli tu nádherné kostoly, žili tu dobrí ľudia. ISIS nenechal nič v pôvodnom stave. Všetko zničil. Ak Boh dá, všetko by sme si chceli vlastnými rukami znova vybudovať,“ hovorí v dokumentárnom filme Feras, vodič autobusu, ktorý sa opäť vrátil bývať do Karakoša spolu so svojou manželkou a dvomi synmi.

Svätomartinská zbierka

„S pomocným biskupom a generálnym vikárom Bratislavskej arcidiecézy Jozefom Halkom sme v apríli 2017 navštívili osobne Karakoš a rozprávali sme sa s miestnymi obyvateľmi a kňazmi. Na základe tejto skúsenosti vznikol nápad podporiť návrat jeho pôvodných obyvateľov prostredníctvom Svätomartinskej zbierky,“ vysvetľuje začiatky pomoci Hugo Gloss, manažér humanitárnej pomoci SKCH. Bratislavská arcidiecéza vyhlásuje spomínanú Svätomartinskú zbierku každý rok. Jej výnos je určený vždy na konkrétnu pomoc ľuďom v núdzi – tak ako pomáhal aj svätý Martin, ktorý je patrónom arcidiecézy. V roku 2017 bola zbierka zameraná na obnovu zničeného mesta Karakoš. Veriaci prispeli sumou vo výške 114 000 eur. Bratislavská arcidiecéza v spolupráci so Slovenskou katolíckou charitou, ktorá má skúsenosti s realizáciou humanitárnych projektov v Iraku, potom nadviazala spoluprácu s Arcidiecézou Mosul, na ktorej území sa nachádza aj zničené mesto Karakoš. „Na základe fotografií, ktoré obyvatelia urobili po oslobodení mesta, sa vytvorila typológia domov A, B, C. Písmenom C sa označili najmenej zničené, ľahko zničené a vykradnuté domy, písmenom B vypálené domy a písmenom A zbombardované a veľmi poškodené domy. Vďaka darcom Svätomartinskej zbierky sa podarilo opraviť 65 domov typu C,“ hovorí Hugo Gloss.

Príbehy a vďačnosť viacerých rodín je zachytená v dokumentárnom filme, ktorý spracovala TV LUX a diváci si ho mohli pozrieť počas apríla. Dokumentárny film si však môžete pozrieť stále aj na našej webovej stránke SKCH www.charita.sk a aj na našom facebooku Caritas Slovakia – Slovenská katolícka charita.

Viac informácií o ďalších humanitárnych projektoch Slovenskej katolíckej charity, ako aj o spôsobe ich podpory nájdete na www.charita.sk/pomoc-utecencom.

Mária Hvozdíková
foto: archív SKCH

Bratislavská arcidiecézna charita pomáha vďaka farskej charite aj v Skalici

Farská charita môže vzniknúť kdekoľvek na Slovensku. Ako? Ak sa vo farnosti zídu aspoň traja zánietení dobrovoľníci, ktorí chcú pomáhať vo svojom okolí ľuďom v núdzi, požiadajú o povolenie miestneho farára a vybaví si registráciu na diecéznej či arcidiecéznej charite. A môžu sa diať drobné skutky, no s veľkou láskou a nezaplatiteľnou pomocou. Tak ako v Skalici.

Spolu sa hráme

Dobrovoľníci Farskej charity v Skalici sa rozhodli medzi svoje aktivity zahrnúť pravidelné hravé popoludnia pre deti a mládež, ktoré organizujú v priestoroch Pastoračného centra sv. Urbana. Hlavnou myšlienkou je tráviť spoločný čas bez moderných technológií, vzájomne sa vo farnosti spoznávať a vytvárať spoločenstvo. Počas celého popoludnia sa v centre hrajú najrôznejšie spoločenské hry, ale i futbal a kalčeto. Mladí dobrovoľníci vidia veľký význam v aktívnom využívaní voľného času, ktoré vedie k prevencii vzniku rôznych sociálno-patologických javov v meste. Aktivita sa stretla s veľkým záujmom. „Veľmi sa teším, že Farská charita v Skalici ponúka deťom priestor aj pre voľnočasové a výchovné aktivity. Deti sa učia vytvárať spoločenstvo a pripravujú sa na činnosť praktickú lásku, ku ktorej ich kresťanská charita požíva,“ ocenil činnosť Farskej charity v Skalici Boris Hrdý, riaditeľ Bratislavskej arcidiecéznej charity.

Blízko pri človeku

Vo Farskej charite v Skalici sa zameriavame aj na aktívnu pomoc ľuďom v núdzi a marginalizovaným skupinám. Vyhľadávame rodiny i chorých či osamelých ľudí, ktorým poskytujeme potravinovú pomoc, a tiež pomoc z odevnej banky. Mnohých navštevujeme v domácom prostredí. V prípade potreby ich sprevádzame na úradoch, u lekára, poskytujeme im sociálne poradenstvo a poradenstvo z oblasti pracovného práva. Zameriavame sa i na dobrú výchovu a zdravotnú starostlivosť detí. Medzi naše priority patrí aktívne využitie voľného času detí a mládeže vrátane edukácie a prípravy na vyučovanie. Máme záujem na napredovaní jednotlivcov i rodín. V prípade potreby im sprostredkujeme stretnutie s odborníkmi z mnohých oblastí. Organizujeme stretnutia, na ktorých sa spoločne učíme ako tvoriť, piecť, variť a dobre hospodáriť.

Ak ste zo Skalice alebo blízkeho okolia a vy alebo niekto vo vašom okolí potrebujete pomoc, napíšte email na skalica@charitaba.sk alebo sa ozvite telefonicky na číslo 0910 852 249.

Barbora Vajlová
foto: archív BACH

LÁSKA + DOBRO

NAPLŇAJÚ

SVET

POMOCOU

MAPUJEME DOBROtu na Slovensku

ZMAPUJTE S NAMI DOBRÉ
AKTIVITY, KTORÉ ZASTREŠUJE
CHARITA A ZAŽITE DEŇ
PLNÝ DOBRA
A SKVELÉHO PROGRAMU

Zbierka školských pomôcok

1. jún – 15. september 2019

S prázdnu taškou sa do školy nechodí.

Pomôž nám naplniť ďalšiu tašku a prines nové alebo používané, ale stále funkčné:

tašky

nožnice

fixky

peračníky

zošity

perá

pravítka

pastelky

a všetko, čo môžu deti v škole pri štúdiu využiť.

Vďaka **darovaným pomôckam** budú môcť aj deti zo sociálne slabších rodín, krízových centier a detských domovov na Slovensku prísť do školy pripravené a získajú tak **šancu na plnohodnotné vzdelávanie a lepšiu budúcnosť**. Viac informácií na www.charita.sk. Zbierku školských pomôcok a teda aj priamo školákov na Slovensku môžete podporiť aj na účte SK37 0900 0000 0001 7687 5345, variabilný symbol 2211.